

ZAKON O MJERAMA ZA UNAPREĐIVANJE STOCARSTVA I OPĆE ODREDBE

Clan 1.

Ovim zakonom se uređuje proizvodnja i promet priplodne stoke (goveda, konja, ovaca, plemenitih pasmina koza, svinja, peradi, kunica i pcela) i propisuju druge mjere za unapređivanje stocarstva.

Clan 2.

U skladu sa odredbama ovog zakona, kantonalnizupanijski organ uprave nadležan za poslove stocarstva će donijeti propise kojim će se blize uređivati primjena mjera za unapređivanje stocarske proizvodnje.

Clan 3.

U cilju unapređivanja stocarske proizvodnje kantonalniz upanijski organ uprave nadležan za poslove stocarstva propisuje obaveznu primjenu zootehnickih i zoohigijenskih mjera za pojedine vrste i pasmine stoke (provodjenje selekcijskih mjera, uređenje i održavanje staja, djubrista i ispusta, obezbjedjenje higijenski ispravne vode, održavanje smotri i sajmovia stoke i dr.).

II PROIZVODNJA I PROMET PRIPLODNE STOKE

Clan 4.

Pod priplodnom stokom podrazumijeva se stoka koja je zdrava i sposobna za razmnozavanje. Pod kvalitetnom priplodnom stokom podrazumijeva se stoka koja ima proizvodne i reproduktivne osobine odredjene pasmine i zadovoljava druge propisane uslove. Pod elitnom priplodnom stokom podrazumijeva se kvalitetna priplodna stoka koja ima odredjena visoka i kvalitetna proizvodna, priplodna i druga svojstva. Pod ostalom priplodnom stokom podrazumijeva se stoka koja je u tipu pasmine koja se koristi za proizvodnju kvalitetne priplodne stoke i koja je dobivena vjestackim osjemenjivanjem ili potice od muskih priplodnih grla proizvedenih u maticnim stadima registrovanih proizvođjaca elitne odnosno kvalitetne priplodne stoke.

Clan 5.

Proizvođnjom kvalitetne i elitne priplodne stoke i jaja za priplod radi stavljanja u promet i koriscenje za vlastite potrebe mogu se baviti pravna i fizicka lica (u daljem tekstu: proizvođjaci) koji su upisani u registar proizvođjaca kvalitetne priplodne stoke, odnosno registar proizvođjaca elitne priplodne stoke (u daljem tekstu: registar). Registar iz stava 1. ovog clana vodi kantonalnizupanijski organ uprave nadležan za poslove stocarstva. Prijava za upis u registar proizvođjaca podnosi se organu uprave iz stava 2. ovog clana.

Clan 6.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i sumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo) organizuje i vodi stocarskuseleksijsku sluzbu. Poslove iz stava 1. ovog clana Federalno ministarstvo moze povjeriti strucnoj organizaciji u oblasti stocarstva.

Clan 7.

Za proizvodnju kvalitetne elitne priplodne stoke mogu se upotrijebiti samo zenska i muska grla koja ispunjavaju uslove u pogledu pasmine, tipa, zdravlja, konstitucije, proizvodnosti i plodnosti i koja su ocijenjena kao sposobna za reprodukciju.

Clan 8.

Za proizvodnju peradi za priplod i tov mogu se upotrijebiti samo jaja nabavljena od proizvođača koji su registrovani za proizvodnju jaja za priplod.

Clan 9.

Grla ocijenjena kao sposobna za reprodukciju razvrstavaju se u klase prema svojoj vrijednosti utvrđenoj u skladu sa uslovima iz clana 7. ovog zakona. Ocjenjivanje i razvrstavanje u klase vrši stocarskoseleksijska sluzba. Ocjenjivanju i razvrstavanju podliježu sva maticna zenska grla i njihov zenski podmladak.

Clan 10.

Kvalitetna i elitna priplodna grla za koja strucna sluzba proizvođača utvrdi da ima odredjene osobine u pogledu plodnosti, produktivnosti i drugih svojstava i za koja postoje podaci o ovim osobinama, moze ta grla okategorisati kao maticna grla. Maticna grla i njihov podmladak moraju biti trajno obilježeni na propisan nacin. Strucna sluzba proizvođača vodi evidencije o maticnim grlima. Evidencija o maticnim grlima iz stava 3. ovog clana vodi se o maticnim elitnim i kvalitetnim prilodnim grlima (maticna knjiga) i sadrzi evidenciju o podmlatku, evidenciju o proizvodnosti grla i evidenciju o plodnosti stoke.

Clan 11.

U registar se mogu upisati proizvođači koji imaju priplodna grla, obezbijedjenu strucnu sluzbu za proizvodnju i zdravstvenu zastitu kvalitetne odnosno elitne priplodne stoke, potrebnu opremu, odgovarajuće objekte za smjestaj stoke i stocnu hranu. Dva ili vise proizvođača mogu organizovati zajednicku strucnu sluzbu.

Clan 12.

Proizvođači su dužni da obezbijede vršenje strucne kontrole proizvodnih, reproduktivnih, zdravstvenih i drugih svojstava kvalitetne i elitne priplodne stoke. Strucnu kontrolu iz stava 1. ovog clana vrše strucne organizacije iz oblasti stocarstva.

Clan 13.

U unutrašnji promet može se staviti kao kvalitetna i elitna priplodna stoka samo stoka koja ispunjava uslove u pogledu proizvodnje, priplodne vrijednosti i zdravstvenog stanja. Proizvođači su dužni da za kvalitetnu i elitnu priplodnu stoku koju stavljaju u promet izdaju kupcu prepis izvoda iz matične knjige ovjeren od stručne organizacije iz člana 12. stav 2. ovog zakona sa podacima o porijeklu, proizvodnoj i proplodnoj vrijednosti. Ostala priplodna stoka može se staviti u promet ako stručna organizacija iz stava 2. ovog člana izda potvrdu da se radi i stoci iz člana 4. ovog zakona.

Član 14.

Kao priplodna stoka može se uvoziti samo kvalitetna i elitna priplodna stoka koja se u pogledu proizvodne i priplodne vrijednosti i zdravstvenog stanja ispunjava uslove za stavljanje u unutrašnji promet. Za vjestacko osjemenjivanje može se uvoziti samo sjeme progeno testitanih priplodnih grla. Za uvoz sjemena iz stava 2. ovog člana potrebna je dozvola Federalnog ministarstva.

Član 15.

Kao priplodna stoka može se izvoziti samo stoka koja u pogledu proizvodne i priplodne vrijednosti ispunjava uslove za stavljanje u unutrašnji promet, ako sa inostranim kupcem nije drukcije ugovoreno.

III OPLOĐAVANJE I LICENCIRANJE STOKE

Član 16.

Oplodjavanje stoke vrši se vjestackim osjemenjivanjem transferom embriona i prirodnim pripustom. Kantonalni zupanijski organ uprave nadležan za poslove stocarstva je dužan da preduzme potrebne mjere i obezbijedi oplodjavanje stoke na njegovom području.

Član 17.

Odluku o sprovođenju vjestackog osjemenjivanja stoke donosi kantonalni zupanijski organ uprave nadležan za poslove stocarstva. Odluka iz stava 1. ovog člana može se donijeti ako su ispunjeni slijedeći uslovi: 1. da postoje saobraćajne i druge mogućnosti za obavljanje vjestackog osjemenjivanja; 2. da je obezbijedjen stručni kadar; 3. da su obezbijedjena materijalna sredstva, oprema i sjeme za uspješno sprovođenje vjestackog osjemenjivanja; 4. da imaju organizovani punktovi za osjemenjivanje.

Član 18.

Odluku o vjestackom osjemenjivanju plotkinja, goveda, ovaca, koza i druge priplodne stoke kad su ispunjeni uslovi iz člana 17. stava 2. ovog zakona donosi kantonalni zupanijski organ uprave nadležan za poslove stocarstva. Odlukom iz stava 1. ovog člana propisuje se obaveza kastracije svih muskih priplodnih grla proizvođača priplodne stoke, izuzev muskih priplodnih grla

proizvodjaca priplodne stoke i muskih priplodnih grla koja se koriste iskljucivo za stalski tov uz pismeni dokaz.

Clan 19.

Za vjestacko osjemenjivanje moze se upotrijebiti samo sjeme muskih priplodnih grla koja su ispitana na potomstvo (progenotestirana) ili koja poticu od roditelja ispitanih na potomstvo. Ispitivanje na potomstvo grla za upotrebu u vjestackom osjemenjivanju vrse proizvodjaci sjemena putem svoje strucne sluzbe koja ima odgovarajuce objekte, opremu i strucni kadar. Ispitivanje na potomstvo vrsti se po jedinstvenoj metodi. Odabiranje grla za ispitivanje na potomstvo i odabiranje ispitanih grla za upotrebu za vjestacko osjemenjivanje vrsti strucnu organizacija iz oblasti stocarstva.

Clan 20.

Proizvodnjom sjemena za vjestacko osjemenjivanje mogu se baviti proizvodjaci koji imaju odgovarajucu muska priplodna grla, strucni kadar i potrebnu opremu za proizvodnju sjemena. Proizvodjaci podnose prijavu Federalnom ministarstvu uz koju prilazu odgovarajuce dokaze da ispunjavaju propisane uslove za proizvodnju sjemena za vjestacko osjemenjivanje. Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i sumarstva (u daljem tekstu: federalni ministar) donosi rjesenje o ispunjavanju uslova za proizvodnju sjemena za vjestacko osjemenjivanje.

Clan 21.

Muska priplodna grla koja sluze za proizvodnju sjemena za vjestacko osjemenjivanje moraju biti pod stalnim zdravstvenim nadzorom. Najmanje jedanput godisnje mora se izvršiti detaljan zdravstveni pregled kao i pregled u pogledu priplodne vrijednosti grla iz stava 1. ovog clana. Pregled vrsti strucna komisija koju obrazuju Federalni ministar. Strucna komisija je duzna da o izvršenom pregledu sacini zapisnik. Proizvodjaci koji vrse proizvodnju sjemena za vjestacko osjemenjivanje duzni su da postupe po primjedbama strucne komisije.

Clan 22.

Prirodno se mogu oplodjavati samo zdrava zenska priplodna grla (plotkinje). Kantonalnizupanijski organ uprave nadležan za poslove stocarstva je duzan da za prirodno oplodjavanje obezbijedi potreban broj kvalitetnih i zdravih muskih priplodnih grla.

Clan 23.

Prirodno oplodjavanje stoke moze se vršiti samo na podrucju i za vrste stoke za koje nije propisane vjestacko osjemenjivanje. Za prirodno osjemenjivanje krava i kobilica mogu se upotrebljavati samo muska priplodna grla proizvedena u maticnim stadima registrovanih proizvodjaca, kao i odabrana (licencirana) muska priplodna grla.

Clan 24.

Odluku o odabiranju (licenciranju) muskih priplodnih grla donosi kantonalnizupanijski organ uprave nadležan za poslove stocarstva. Odabiranje vrši komisija koju obrazuje organ uprave iz stava 1. ovog clana. Clan 25. Odabiranje podlijezu bikovi, ovnovi i jarci stariji od jedne godine, te pastusi i magarci stariji od dvije godine. Odabirati se mogu samo ona grla koja odgovaraju uslovima pasmine i od kojih se ocekuje kvalitetno potomstvo.

Clan 26.

Gradjani koji su vlasnici odnosno drzaoci muskih priplodnih grla (u daljem tekstu: drzaoci) duzni su u odredjeno vrijeme privesti grla na mjesto odredjeno za odabiranje.

Clan 27.

Odabirana (licencirana) muska priplodna grla mogu se koristiti za priplod do ponovnog odabiranja u iducoj godini. Odabirana muska priplodna grla moraju biti pod stalnim zdravstvenim nadzorom veterinarske sluzbe. Sva neodabrana (nelicencirana) muska priplodna grla odmah ce se kastrirati. Ako drzalac ne privede grla na odabiranje u odredjeno vrijeme i na odredjeno mjesto (clan 26.), nadležan organ poljoprivredne inspekcije donijee rjesenje o prinudnom kastriranju neprivrednog grla. U slucaju iz stava 4. ovog clana, sve troskove prinudnog kastriranja snosi drzalac grla.

IV PCELARSTVO

Clan 28.

Pcalarstvom, u smislu ovog zakona, smatra se drzanje i gajenje pcela i proizvodnja made i drugih pcelinjih proizvoda. Kantonalnizupanijski organ uprave nadležan za poslove stocarstva moze donijeti odluku o uslovima drzanja i gajenja pcela i o proizvodnji meda i drugih pcelinjih proizvoda.

Clan 29.

Drzalac pcela je duzan da u naseljenim mjestima, pored puteva i drugim mjestima gdje se krecu i zadržavaju fizicka lica, postavi pcelinjak tako da pcele ne smetaju drugim licima. Ispred leta kosnice postavlja se ograda visine dva metra kroz koju ne mogu prolaziti pcele. Ograda iz stava 1. ovog clana mora da bude udaljena najmanje cetiri metra od leta kosnice.

Clan 30.

Uzgajivaci bilja koji upotrebljavaju sredstva za zastitu bilja, duzni su da ne upotrebljavaju sredstva za zastitu bilja koja su opasna za pcele u vrijeme kada postoji najveća opasnost za trovanje pcela (za vrijeme cvjetanja biljaka) i da najkasnije 48 sati prije upotrebe sredstava na pogodan nacin o tome obavijeste drzaoce pcela.

V OSTALE MJERE ZA UNAPREIVANJE STOCARSTVA

Clan 31.

U cilju povecanja i unapredjivanja stocnog fonda, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine moze za pojedine vrste i pasmine stoke propisati ogranicenje ili zabranu klanja stocnog podmlatka.

VI NAKNADE I TROSKOVI

Clan 32.

Za vjestacko osjemenjivanje, prirodno oplodjavanje i kastraciju drzaoci plotkinja i muskih neodabranih priplodnih grla placaju naknadu. Nadlezni organ kantonazupanije moze odluciti da se naknada iz stava 1. ovog clana placa u cjelosti ili djelimicno iz sredstava kantonazupanije.

VII NADZOR

Clan 33.

Nadzor nad izvrsavanjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, osim odredaba koje se odnose na primjenu vjestackog osjemenjivanja, proizvodnju sjemena za vjestacko osjemenjivanje stoke, ogranicenje i zabranu klanja stocnog podmlatka, vrse organi uprave nadlezni za poslove stocarstva na nacin i pod uslovima odredjenim zakonom. Nadzor nad izvrsavanjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, koje se odnose na primjenu vjestackog osjemenjivanja, proizvodnju sjemena za vjestacko osjemenjivanje stoke, ogranicenje i zabranu klanja stocnog podmlatka, vrse organi uprave nadlezni za poslove veterinarstva.

VIII KAZNE NE ODREDBE

Clan 34.

Novcanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kazniti ce se za privredni prijestup proizvođač ako: 1. proizvode kvalitetnu ili elitnu priplodnu stoku ili jaja za priplod radi stavljanja u promet ili koristenja za vlastite potrebe, a nije upisana u registar (clan 5.); 2. za proizvodnju kvalitetne ili elitne priplodne stoke upotrijebi zenska grla koja ne ispunjavaju uslove u pogledu pasmine, tipa, zdravlja, konstitucije, proizvodnosti i plodnosti ili koja nisu ocijenjena kao sposobna za reprodukciju (clan 7.); 3. za proizvodnju peradi za priplod i tov upotrijebi jaja koja nisu nabavljena od proizvođača koji su registrovani za proizvodnju jaja za priplod (clan 8.); 4. okategorise kao maticna grla na kvalitetna ili elitna priplodna grla za koja strucna sluzba nije utvrdila da imaju odredjene osobine u pogledu plodnosti, produktivnosti i drugih svojstava ili za koja ne postoje podaci o ovim osobinama ili ako maticna grla ili njihov podmladak ne obiljezi trajno na propisan nacin (clan 10.); 5. ne obezbijedi vrsenje strucne kontrole proizvodnih, reproduktivnih, zdravstvenih i drugih svojstava kvalitetne odnosno elitne priplodne stoke (clan 12.); 6. stavi u untrasnji promet kao kvalitetnu odnosno elitnu priplodnu stoku onu stoku koja ne ispunjava uslove i u pogledu proizvodne i priplodne vrijednosti i zdravstvenog stanja (clan 13. stav 1.). Za privredni prijestup iz stava 1. ovog clana kaznit ce se i odgovorno lice u pravnom licu novcanom kaznom od 200 do 1.000 KM.

Clan 35.

Novcanom kaznom od 500 do 2.500 KM kaznit ce se za privredni prijestup pravno lice ako: 1. ne primijeni propisane zootehnicke i zoohigijenske mjere (clan 3.); 2. uveze kao kvalitetnu odnosno elitnu priplodnu stoku onu stoku koja u pogledu proizvodne i priplodne vrijednosti i zdravstvenog stanja ne ispunjava uslove za stavljanje u unutasnji promet (clan 14. stav 1.); 3. za vjestacko osjemenjivanje uveze sjeme priplodnih grla koja nisu progenotestirana ili ako uveze sjeme bez dozvole (clan 14. st. 2. i 3.); 4. izveze kao priplodnu stoku onu stoku koja u pogledu proizvodne i priplodne vrijednosti ne ispunjava uslove za stavljanje u unutasnji promet, a sa inostranim kupcima nije drukcije dogovoreno (clan 15.); 5. za vjestacko osjemenjivanje upotrijebi sjeme muskih priplodnih grla koja nisu ispitana na potomstvo (progenotestirana) ili koja ne poticu od roditelja ispitanih na potomstvo (clan 19. stav 1.); 6. ispitivanje na potomstvo ne vrsi po jedinstvenoj metodi (clan 19.stav 3.); 7. vrsi proizvodnju sjemena za vjestacko osjemenjivanje, a nema odgovarajuca muska priplodna grla, strucni kadar i potrebnu opremu za proizvodnju sjemena (clan 20. stav 1.); 8. vrsi proizvodnju sjemena za vjestacko osjemenjivanje bez rjesenja o ispunjavanju uslova (clan 20.stav 3.); 9. izvrsi prirodno oplodjavanje zenskih priplodnih grla koja nisu zdrava (clan 22. stav 1.); 10. ne obavijesti blagovremeno drzaoca pcela o upotrebi sredstava za zastitu bilja (clan 30.); 11. kolje stocni podmladak protivno propisanom ogranicenju ili zabrani (clan 31.). Za privredni prijestup iz stava 1. ovog clana kaznit ce se i odgovorno lice u pravnom licu novcanom kaznom od 100 do 300 KM.

Clan 36.

Novcanom kaznom od 200 do 1.000 KM kaznit ce se za prekrasaj pravno lice ako: 1. ne vodi evidenciju o maticnim kvalitetnim elitnim priplodnim grlima (maticnu knjigu), evidenciju o podmlatku, evidenciju o proizvodnosti grla ili evidenciju o plodnosti stoke (clan 10. stav 4.); 2. za kvalitetnu ili elitnu priplodnu stoku koju stavi u promet ne izda kupcu prepis izvoda iz maticne knjige ovjeren od strucne organizacije koja vrsi strucnu kontrolu proizvodnih, zdravstvenih i drugih svojstava priplodne stoke sa podacima o porijeklu i priplodnoj vrijednosti (clan 13. stav 2.); 3. vrsi prirodno oplodjavanje na podrucju i za vrste stoke za koje je propisano vjestacko osjemenjivanje ili za prirodno oplodjavanje krava i kobila upotrijebi muska priplodna grla koja nisu proizvedena u maticnim stadima regis trovanih proizvodjaca ili neodabrana (nelicencirana) muska priplodna grla (clan 23.); 4. postavi pcelinjak tako da pcele smetaju drugim licima (clan 29.). Za prekrasaj iz stava 1. ovog clana kaznit ce se i odgovorno lice u pravnom licu, novcanom kaznom od 100 do 300 KM.

Clan 37.

Novcanom kaznom od 100 do 300 KM kaznit ce se za prekrasaj pojedinac koji izvrsi neku od radnji iz cl. 29, 34, 35. i 36. ovog zakona.

Clan 38.

Novcane kazne za ucinjeni privredni prijestup i prekrasaj iz cl. 34, 35, 36. i 37. ovog zakona placaju se u KM, a do pustanja u opticaj KM, kazne se mogu placati u DEM ili protuvrijednosti valuta koje se koriste u platnom prometu u Federaciji Bosne i Hercegovine, po srednjem tecaju, koji utvrduje nadlezna finansijska organizacija na dan placanja.

IX PRELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Clan 39.

Federalni ministar ce u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propise o : 1. postupku donosenja i sadrzaja prijave za upis u registar proizvođjaca kvalitetne i elitne priplodne stoke i o vodjenju registra proizvođjaca kvalitetne i elitne priplodne stoke (clan 5.); 2. uslovima u pogledu pasmine, tipa, zdravlja, proizvodnosti i plodnosti koje moraju ispunjavaju zenska grla za proizvodnju priplodne stoke i o nacinu i postupku ocjenjivanja tih grla (clan 7.); 3. nacinu i postupku razvrstavanja u klase zenskih grla koja su ocijenjena kao sposobna za reprodukciju (clan 9.); 4. nacinu trajnog obiljezavanja maticnih grla i njihovog podmlatka (clan 10. stav 2.); 5. nacinu vodjenja evidencije o maticnim kvalitetnim i elitnim priplodnim grlima, evidencije o podmlatku, evidencije o proizvodnosti grla i evidencije o plodnosti stoke kao i obrascima za vodjenje tih evidencija (clan 10. stav 4.); 6. uslovima, nacinu i postupku vršenja strucne sluzbe i strucne kontrole u pogledu obezbjedjenja kadrova, uređjaja, opreme i objekata (cl. 11. i 12.); 7. proizvodnoj i priplodnoj vrijednosti i zdravstvenom stanju stoke koja se moze staviti u unutarnji promet kao kvalitetna, odnosno elitna priplodna stoka (clan 13. stav 1.); 8. objektima, opremi i strucnom kadru koje mora da ima strucna sluzba proizvođjaca (clan 19. stav 2.); 9. jedinstvenoj metodi za ispitivanje muskih priplodnih grla na potomstvo (clan 19. stav 3.); 10. uvjetima za proizvodnju sjemena za vjestacko osjemenjavanje (clan 20. stav 1.);

Clan 40.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena zakona o promicanju stocarstva koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Do donosenja propisa iz clana 39. ovog zakona primjenjivat ce se propisi doneseni na osnovu zakona iz stava 1. ovog clana. Clan 41. Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sluzbenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Mariofil Ljubic, s. r. Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Enver Kreso, s. r.